Olsztyn, 27.10. 2020r.

Dr hab. n.med. Elżbieta Jarocka- Cyrta, prof. UWM
Klinika Pediatrii, Gastroenterologii i Żywienia
Katedra Pediatrii Klinicznej
Wydział Lekarski Collegium Medicum
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Opinia dotycząca pracy doktorskiej
wykonanej przez Panią mgr inż. Katarzynę Mirosławę Boradyn,
pt. Ocena skuteczności diety z ograniczeniem FODMAP w leczeniu czynnościowego bólu brzucha u dzieci.

Ból brzucha jest powszechnym problemem w populacji pediatrycznej i szacuje się, że dotyczy do 38% dzieci. Objawy większości pacjentów spełniają kryteria diagnostyczne czynnościowych zaburzeń przewodu pokarmowego. W oparciu o Kryteria Rzymskie IV można wśród nich wyróżnić: czynnościowy ból brzucha, zespół jelita drażliwego, dyspepsję czynnościową i migrenę brzuszną. Patofizjologia czynnościowych zaburzeń przewodu pokarmowego jest złożona i obejmuje zbiór interakcji pomiędzy różnymi czynnikami, m.in. funkcjonowaniem osi mózgowo-jelitowej, nadwrażliwością trzewną, czy dysbiozą jelit. Badania dowodzą również, że modyfikowalne czynniki stylu życia takie jak sposób żywienia, stan odżywienia lub aktywność fizyczna mogą determinować nasilenie i częstotliwość występowania objawów czynnościowych zaburzeń przewodu pokarmowego. Na przestrzeni ostatnich lat szczególne zainteresowanie wśród badaczy budzi dieta z ograniczeniem FODMAP (fermentujących oligosacharydów, disacharydów, monosacharydów i polioli). Dostępna literatura potwierdza jej wysoką skuteczność w łagodzeniu objawów czynnościowych zaburzeń przewodu pokarmowego, głównie zespołu jelita drażliwego.

Mimo dużego znaczenia klinicznego bólów brzucha u dzieci dotychczas nie przeprowadzono badań określających wpływ stosowania diety z ograniczeniem FODMAP na nasilenie i częstotliwość występowania objawów czynnościowego bólu brzucha w grupie pediatrycznej. W związku z tym wybrana tematyka badań jest zagadnieniem nowatorskim i słusznie podjętym przez Doktorantkę.

Praca przygotowana przez Panią Magister miała na celu ocenę skuteczności diety z ograniczeniem FODMAP w zmniejszaniu nasilenia symptomów czynnościowego bólu brzucha u dzieci, w porównaniu do diety kontrolnej, opartej na zaleceniach NICE. Istotną część

pracy stanowiło przeprowadzenie interwencji dietetycznej trwającej 4 tygodnie, w czasie której oceniano zmianę nasilenia objawów z wykorzystaniem skali bólu Wong-Baker FACES Pain Rating Scale oraz Bristolskiej skali uformowania stolca.

Uzyskane przez Doktorantkę wyniki dostarczają interesujących danych. Jednocześnie wskazują na potrzebę prowadzenia dalszych, długoterminowych badań, na większej liczebnościowo populacji, które potwierdzą powyższe obserwacje, co pomoże w opracowaniu skutecznej terapii dietetycznej czynnościowego bólu brzucha.

Wyniki przeprowadzonych przez Panią Magister badań zostały opublikowane w trzech oryginalnych pracach o łącznej liczbie punktów $MNiSW_{2019}$=180 i sumarycznym IF=5,697:

1. **Boradyn K.M.**, Przybyłowicz K.E., Jarocka-Cyrta E. The role of selected dietary and lifestyle factors in the occurrence of symptoms in children with functional abdominal pain - a pilot study. Acta Scientiarum Polonorum Technologia Alimentaria 2020; 19(3); 291-300; https://doi.org/10.17306/J.AFS.0833. *IF:0; punkty MNiSW:40. Udział Doktorantki: 55%, autor korespondencyjny.*

2. **Boradyn K.M.**, Przybyłowicz K.E., Jarocka-Cyrta E. Low FODMAP diet is not effective in children with functional abdominal pain: a randomized controlled trial. Annals of Nutrition and Metabolism 2020. https://doi.org/10.1159/000510795. *IF_{2019}:2.848; punkty MNiSW: 70. Udział Doktorantki: 50%, autor korespondencyjny.*

3. **Boradyn K.M.**, Jarocka-Cyrta E., Przybyłowicz K.E., Obara-Gołębiowska M. Parental opinion about the low FODMAP diet in dietary treatment of children with functional abdominal pain. International Journal of Environmental Research and Public Health 2020; 17(15):5554. https://doi.org/10.3390/ijerph17155554. *IF_{2019}:2.849; punkty MNiSW: 70. Udział Doktorantki: 60%, autor korespondencyjny.*

Praca doktorska pt. *Ocena skuteczności diety z ograniczeniem FODMAP w leczeniu czynnościowego bólu brzucha u dzieci*, przygotowana przez Panią mgr inż. Katarzynę Mirosławę Boradyn, spełnia ustawowe wymagania stawiane Kandydatom do uzyskania stopnia doktora nauk rolniczych w zakresie technologii żywności i żywienia..